

DR. JANEZ PLEČNIK:

O KAČJEM STRUPU.

Strupenih živali je dolga vrsta. Nekatere imajo kemične strupe, druge živalske. To razločevanje naj za zdaj za- došča za našo kratko raz- pravo o kačjem strupu.

Strupi, ki so v kačah, so živalski. Producirajo jih v čeljustnih žlezah, na ka- terih slone daljši zobje, ki so po dolgem

je tudi toxalbumin). Toxalbuminov je več vrst, zato najdemo pri kačah različne strupe, to- xalbumine.

Strupi pri raznih vrstah kač se razloču- jejo med seboj po kakovosti in po količini. Zadnja razlika ni posebno velika: kvantiteta enega pika 0,02–0,05 gr, po kakovosti je pa velik razloček med strupom gada in klo- potače.

TEGETTHOFFOVA ROJSTNA HIŠA V MARIBORU.

votli. Če kača s takim zobom kaj tršega pograbi, se zob vdere v stvar, obenem pri- tisne na žleze, in po zobovi votlini se po- cedi strup v zabodeni predmet.

Kakšen je ta strup? Po malem sluznat, rumenkast ali zelenkast; mikroskopično ni opaziti nič posebnega. Kemično je kačji strup toxalbumin, t. j. strupena beljakovina. (Strup, ki ga n. pr. povzroča bacil difterije,

Učinek kačjega pika je odvisen od kakovosti in od količine strupa, ter še od tretjega momenta: od trenutne dispozicije, v kateri je kača. Pri prvem piku ima kača največ strupa, pri četrtem, petem in šestem piku ga jej navadno zmanjka. Vjete, zaprte kače imajo dosti manj strupa. Isto velja o množini strupa: proste kače so bolj strupene nego vjete; poletu so nevarnejše kot pozimi.